

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114222107
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:1114222107.4

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore (pôvodného žalobcu A.) teraz žalobcov 1/ Z., 2/ A., 3/ Z., 4/ Z. a 5/ Z., proti žalovanej K., o náhradu škody, na odvolanie žalobcov 1/ - 4/ proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 23. júla 2021, č. k. 9C/4/2018-473, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku I. **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením zo dňa 23. júla 2021, č. k. 9C/4/2018-473 súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie v časti o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 300.000,- Eur. Vo výroku II. rozhodol, že vo zvyšnej časti pokračuje s dedičmi žalobcu 1/ T., 2/ A., 3/ Z., 4/ Z. a 5/ Z.. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanej na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 300.000,- Eur a náhradu škody vo výške 37.054,74 Eur z titulu nesprávneho úradného postupu, nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia a nezákonného rozhodnutia o väzbe podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Súd prvej inštancie zistil, že žalobca (v ods. 7 odôvodnenia súd prvej inštancie nesprávne uvádza žalovaný - pozn. odvolacieho súdu) v priebehu konania zomrel. Konanie o dedičstve zatiaľ nie je právoplatne skončené, no zistil potenciálnych dedičov, manželku a deti pôvodného žalobcu a že ide o prípad dedičského konania, kde sa nevyskytuje žiadny spor o dedičské právo a existujú nespochybniteľní dedičia. Ďalej uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady nemajetkovej ujmy. Dôvodil, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy je ako osobnostné právo viazané výsostne na osobu dotknutú ujmou nemajetkovej povahy. Na zistených dedičov zomrelého žalobcu právo na peňažnú satisfakciu neprechádza práve z dôvodu spätosti tohto práva na osobu, ktorá tvrdila, že bola pri výkone verejnej moci poškodená a na ktorú bolo z tohto dôvodu obmedzené aj plnenie z titulu náhrady nemajetkovej ujmy. Smrťou poškodenej osoby by poskytnutie peňažného zadosťučinenia niekomu inému než poškodenej osobe stratilo svoju satisfakčnú funkciu s úmyslom zmierniť nemajetkovú ujmu, ktorú mala utrieť práve poškodená osoba. Preto v zmysle § 63 ods. 1 - 3 C.s.p. konanie v časti o náhrade nemajetkovej ujmy zastavil a vo zvyšnej časti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody, pokračoval s dedičmi žalobcu.

2. Proti uzneseniu v rozsahu výroku I., ktorým bolo zastavené konanie v časti o náhradu nemajetkovej ujmy, podali dedičia pôvodného žalobcu, teraz žalobcovia 1/, 2/, 3/, 4/ včas odvolanie. Navrhli, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a rozhodol o pokračovaní v konaní v časti o náhradu nemajetkovej ujmy v o výške 300.000, - Eur s dedičmi. Uviedli, že nie vinou pôvodného žalobcu sa konanie o náhradu nemajetkovej ujmy neskončilo. V prípade, ak bola poručením uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy za jeho života na súde, je potrebné pokračovať s dedičmi. Podľa nich sa súd prvej inštancie nevysporiadal so zásadnou právnou otázkou, a to či právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy, alebo nie je majetkovej povahy. Podľa ich názoru právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy, z neho plynúci nárok je tiež majetkovej povahy a konanie o takom nároku je konaním o majetkovej veci, preto mal súd vo veci

ďalej konať s dedičmi pôvodného žalobcu. Žalobcovia 1/ a 4/ uviedli, že je treba rozlišovať, či sa jedná o nemajetkovú ujmu, ktorá je definovaná ako nemajetková ujma osobnostného charakteru, t.j. či je viazaná na osobu a možnosť zadosťučineniu napr. ospravedlnenie, uvedenie do pôvodného stavu, vypratanie alebo iné skutočnosti nemajetkového charakteru, alebo nemajetková ujma definovaná v peniazoch, čo má finančný charakter“.

3. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd potvrdil uznesenie v rozsahu výroku I. ako vecne správne. Na podporu právneho názoru súdu prvej inštancie poukazovala a citovala viaceré rozhodnutia súdov napr. uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/481/11-143 zo dňa 31.01.2012, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.03.2010 sp. zn. 2Cdo/93/2008, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. apríla 2009 sp. zn. 1 MCdo 8/2007 publikovaný pod R 50/2010, ktorý pripúšťa prevoditeľnosť pohľadávky voči štátu len v prípade pohľadávky na náhradu majetkovej škody. Poukázala, že v prípade pohľadávky na náhradu nemajetkovej ujmy, Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení rozhodnutia osobitne upozornil, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je možné postúpiť (a teda nemôže byť ani predmetom dedičstva). Podľa názoru žalovanej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy sa viaže výlučne k osobe pôvodného žalobcu a nemôže byť preto predmetom prevodu ani prechodu práv (ani predmetom dedičstva). Smrťou pôvodného žalobcu súčasne odpadol aj predmet konania. Keďže uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nemôže byť predmetom dedičstva, súd prvej inštancie podľa nej správne konanie v tejto časti postupom podľa § 161 ods. 2 v spojení s ustanovením § 63 ods. 1 C.s.p. zastavil.

4. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v medziach daných podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z., (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

5. V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vychádza zo správneho skutkového a právneho záveru, je odôvodnené riadne a správne, preto sa odvolací súd plne stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a v celom rozsahu na ne podľa § 387 ods. 2 C.s.p. odkazuje.

6. Podľa § 161 ods. 1 C.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

7. Podľa § 63 ods. 1 C.s.p., ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

8. Podľa § 63 ods. 2 C.s.p., v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

9. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uvádzala viaceré rozhodnutia súdov Slovenskej republiky potvrdzujúce správnosť procesného postupu súdu prvej inštancie. Odvolací súd poukazuje aj na ďalšie rozhodnutia, ktoré danú procesnú situáciu v spore o práve s rovnakým hmotnoprávnym základom posúdili rovnako, t.j. konanie zastavili napr. uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 14Co/674/2012 zo dňa 21.11.2016, uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 11C/135/2011 zo dňa 03.05.2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 2Co/23/2020, Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 2Co/351/2013, Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 15 C 179/2013.

10. Strata procesnej subjektivity fyzickej osoby jej smrťou je zároveň stratou jej spôsobilosti na práva a povinnosti (právnej subjektivity). Ak smrť fyzickej osoby nastane v priebehu sporového konania do úvahy prichádzajú dva procesné následky, zastavenie konania a pokračovanie v spore. Pokračovanie v spore je možné v tom prípade, ak predmet konania tvorí tzv. majetkový spor.

11. Právna úprava náhrady nemajetkovej ujmy vznikutej v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu obsiahnutá v zákone č. 514/2003 Z.z. nadväzuje na všeobecnú občianskoprávnú úpravu zakotvenú v zákone č. 40/1964 Zb. v znení neskorších právnych predpisov - Občiansky zákonník, v zmysle ktorej v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie

je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú poškodenému subjektu, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch. Náhrada nemajetkovej ujmy je teda určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére poškodeného. Vzhľadom na povahu uplatneného nároku tu možno hovoriť o osobnostnom práve poškodeného. Smrťou žalobcu ako oprávnenej osoby zaniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože táto mala byť poskytnutá za účelom zmiernenia, vyváženia ním utrpenej nemajetkovej ujmy. Tento účel však už nemôže plniť. (uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 14Co/674/2012 zo dňa 21.11.2016).

12. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch bol uplatnený podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci. Tento právny predpis predstavuje osobitnú právnu úpravu (lex specialis) vo vzťahu k Občianskemu zákonníku (lex generalis), ktorý upravuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v rámci práva na ochranu osobnosti (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka). V zmysle známej a prevažujúcej judikatúry toto právo ako právo osobnej povahy smrťou fyzickej osoby zaniká a neprechádza na dedičov (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/3/2012, 3Cdo/84/2011). Smrťou oprávnenej fyzickej osoby zaniká aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože zmyslom poskytnutia primeraného zadosťučinenia za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím je poskytnutie nemajetkovej ujmy v peniazoch za účelom zmiernenia útrap a vyváženia práve touto osobou utrpenej nemajetkovej ujmy, avšak smrťou tejto osoby svoj účel už nemôže plniť. V posudzovanom prípade je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy tiež osobnostné právo, a preto tak ako právo na ochranu osobnosti, smrťou poškodeného zanikne a neprechádza na dedičov.

13. Pozostalé osoby resp. subjekty uvedené v § 15 Občianskeho zákonníka (manžel, deti) nemajú právo na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá plní funkciu finančného odškodnenia výlučne pre osobu, ktorá ťažko znášala dôsledky hrubého zásahu do jej dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti. Ak nejakú ujmu v dôsledku zásahu voči právnomu predchodcovi pociťujú subjekty uvedené v uvedené v § 15 Občianskeho zákonníka <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrnge2q>>, majú právo uplatniť si náhradu nemajetkovej ujmy ako vlastný nárok osobitne, za seba, za svoje znášanie dôsledkov vyplývajúcich zo zásahu do práv zomrelej osoby, a nie „prebrať“ nárok zomrelého právneho predchodcu.

14. Vzhľadom na dlhodobo zaužívaný citovaný názor súdnej praxe k otázke osudu práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade smrti poškodeného, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje, je odvolací súd toho názoru, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď konanie v časti o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 63 ods.1 C.s.p. zastavil.

15. Žalobcami 1/ - 4/ uplatnené dôvody odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdiť.

16. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).